

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLIENO:	11. 12. 2015. GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/15-56	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:		PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

G. RANKU KRIVOKAPIĆU

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, Član 187, molim da predsjedniku Vlade Crne Gore, g. Milu Đukanoviću za sjednicu zakazanu za 14.12. 2015. g. dostavite moje poslaničko pitanje:

Molim da odgovorite da li ćete predložiti referendum na kome bi se građani Crne Gore neposredno izjasnili o pristupanju, ili ne, NATO savezu?

Molim da odgovor dobijem i u pisanoj formi.

Obrazloženje ću dati na sjednici.

U Podgorici, 11.12.2015.

Jelisava Kalezić, poslanica

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	27. 03. 2016. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/A5-56/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 -1269

Podgorica, 18. mart 2016. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče Parlamenta,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 14. decembra 2015. godine.

S poštovanjem,

MILO ĐUKANOVIĆ

7. Jelisava KALEZIĆ – DF

POSLANIČKO PITANJE

Molim da odgovorite da li ćete predložiti referendum na kome bi se građani Crne Gore neposredno izjasnili o pristupanju, ili ne, NATO savezu?

Molim da odgovor dobijem i u pisanoj formi

Obrazloženje ću dati na sjednici.

ODGOVOR

Poštovana poslanice Kalezić,

Ustav Crne Gore, u članu 15, koji se bavi odnosom Crne Gore sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, ne propisuje organizovanje referenduma u slučaju pristupanja NATO savezu. Referendum bi bio obavezan ukoliko bi Crna Gora ulaskom u savez sa drugom državom, ili ulaskom u međunarodnu organizaciju, izgubila svoj suverenitet, ili bi morala da prenese dio suverenih prava koje ima kao nezavisna država.

U slučaju priključenja NATO savezu Crna Gora ne gubi suverenitet, niti prenosi bilo koje od svojih prava na ovu međunarodnu organizaciju. U NATO se odluke donose konsenzusom. Dakle, svaka država ima jednako pravo da glasa u skladu sa sopstvenim nacionalnim interesima. Na primjer, otvaranje vojne baze na teritoriji članice NATO moguće je jedino na osnovu saglasnosti te države. Po istovjetnim principima se odlučuje i o drugim važnim pitanjima gdje članice imaju izgrađene mehanizme kojima se štiti nacionalni suverenitet. Donošenje odluka podrazumijeva proces usaglašavanja interesa članica, s ciljem da se donesu jednoglasno i da to ne ugrozi nacionalne interese bilo koje članice.

Pitanje pristupanja međunarodnim organizacijama, dakle i pristupanja NATO savezu, u nadležnosti je Skupštine Crne Gore koja reprezentuje volju građana izraženu na parlamentarnim izborima. U sadašnjem sastavu Skupštine skoro dvije trećine poslanika podržava članstvo Crne Gore u NATO. To je potvrđeno i prilikom usvajanja skupštinske Rezolucije o podršci integraciji Crne Gore u NATO. Za taj akt glasalo je 50 poslanika, dok je 29 bilo protiv. Treba imati u vidu da je Rezolucija usvojena prije odluke Alijanse o upućivanju poziva Crnoj Gori za otvaranje razgovora o pristupanju NATO. Ja vjerujem da će u novom sazivu Skupštine, nakon sljedećih redovnih izbora, ta podrška biti još izraženija. Jer, naši građani su sve bolje informisani, i sve više razumiju prednosti koje članstvo u ovoj organizaciji donosi i njima i državi.

Kao što vam je poznato, u NATO je sada 28 država. Samo dvije su nakon dobijenog poziva organizovale referendum. Slovenija i Mađarska. O članstvu svih ostalih, odlučivalo se u nacionalnim parlamentima. Interesantan je primjer Slovenije. Ona je organizovala istovremeni referendum o ulasku u EU, i u NATO. Zato, ovo iskustvo treba

gledati u širem političkom i društvenom kontekstu. Jedino je, ustvari, Mađarska organizovala referendum o članstvu u NATO zato što je kod njih, to bila ustavna obaveza. Još je zanimljiviji primjer Španije. Ona je organizovala referendum nekoliko godina nakon što je primljena u NATO. Tada opozicioni socijalisti su bili protiv članstva u Alijansi i obećali su da će kada dođu na vlast organizovati referendum, da bi Španija istupila iz NATO. Međutim, kada se to dogodilo, nakon što su uvidjeli sve prednosti od članstva u Alijansi za njihovu zemlju, održali su obećanje i organizovali referendum, i sve učinili da se na referendumu potvrdi članstvo Španije u NATO.

Da rezimiram: Imajući u vidu ustavno pravnu regulativu, političku praksu u drugim državama koje su bile u sličnoj situaciji kao i Crna Gora sada a poštujući volju birača koja je izražena kroz sastav Skupštine Crne Gore, ne postoji pravna obaveza ni politička potreba za organizovanje referenduma o pristupanju Crne Gore NATO savezu.

Poštovana poslanice Kalezić, poštujući Vašu nesumnjivo dobru namjeru, želim da podsjetim da se ovo pitanje u našoj javnosti u posljednje vrijeme, dodatno potencira i politizuje. Najčešće ga postavljaju politički i javni djelatnici koji nemaju jasne argumente zašto su protiv članstva Crne Gore u NATO. Isto tako, i oni, koji iz raznih razloga ovim pitanjem žele da zapravo sakriju svoj stav o ovom pitanju pred domaćom ili međunarodnom javnošću. Utoliko prije vjerujem da bez obzira koliko je ono legitimno, sada nije vrijeme za ovo pitanje. Predstoje nam redovni parlamentarni izbori u 2016. godini i ovo pitanje, htjeli mi to ili ne, biće jedno od centralnih u kampanji i na izbornim mjestima. Dakle, kakav god bio rezultat izbora, on će objektivno relativizirati pitanje referenduma vezano za pristupanje Crne Gore Alijansi.

Zahvaljujući vam na pažnji, želim samo da kažem još jednu dopunsku rečenicu. Dakle, u nadležnosti je parlamenta kao što ste primijetili iz iskustva drugih država kao i našeg iskustva da uvijek raspiše referendum kada ocijeni da to može biti politički ili društveno cjelishodno. Moj odgovor je da kažem bio prije svega fokusiran na ono što bi bio obavezni aspekt odgovora na vase pitanje. Dakle, parlament apsolutno ima mandate da odluči na ovu temu. Razumio sam vas, vi mislite da i ono što nije strogo propisano može biti cjelishodno, može biti politički dobro došlo. Ponavljam, vjerujem da će se o tome jako detaljno razgovarati u susret parlamentarnim izborima ili ćemo na parlamentarnim izborima imati odgovor na tu temu.

Ono što je danas već izvjesno da Crna Gora teško da će biti u prilici, ili mogu gotovo reći da je to u teorijskoj ravni - neće biti u prilici da se izjasni o pozivu za NATO u ovom sastavu parlamenta, jer da kažem vrijeme za naše izjašnjanje dopijeva, kada ćemo izvjesno imati novi parlament, a kada će novi parlament imati zaista mogućnost da procijeni, zavisno i od rezultata izbora, je li se ta dilema razbistrila, ili joj eventualno treba posvetiti neku dopunsku pažnju, kroz referendumsko izjašnjanje. Moje uvjerenje je ovako iskreno kako sam vam kazao, da kao odgovorni politički ljudi treba da preuzmemo odgovornost za odluke koje donosimo. Ja mislim da nije slučajno što je

mandat za ovu odluku dat u nadležnost Parlamenta, i mi treba, da kažem, kao odgovorni ljudi na visini zadatka, da preuzmemo odgovornost, donesemo odluku. Govorim to o parlamentu kao instituciji, svejedno, u ovom personalnom sastavu ili u personalnom sastavu * parlamentarnih izbora. Zaista, ne cijenim dovoljno ljude koji žele da se bave politikom, koji žele javni značaj a koji bi, kada god dodje potreba za donošenjem ozbiljne odluke željeli da se zaklone iza referendumskog izjašnjavanja. Ja mislim da su nas ljudi birali, ne samo da bi smo se konsultovali sa njima učestalim referendumima nego, vjerujući nam da imamo dovoljno mudrosti da donesemo odluke koje će biti od koristi za njih u budućem periodu. Prema tome, ponašao bih se u skladu sa takvim razumijevanjem politike i zbog toga je moje mišljenje da bi bilo opravdano da Parlament donese odluku o pristupanju Crne Gore NATO savezu.

Zahvaljujem.